Naša naloga:
Napredek in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Izhaja trikrat na teden.
The only Slovenian Tri-Weekly in the United States of America.

GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

Št. 87. — Štev. 87. DULUTH, MINN., WEDNESDAY, OCTOBER 14, 1914. — SREDA, 14. OTOBRA, 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Pogorelc
Box 306

Vojna sreča se obrnila na stran Avstrije in Nemčije.
Belgijska vlada se je preselila v Havre na Francoskem.

NEMCI PRODIRAJO PROTI MORSKI OBALI, DA PRESTREŽEJO POT BEŽEČIM BELGIJCEM NA FRANCOSKO. — NEVTRALNOST HOLANDSKE V NEVARNOSTI. — S FRANCOSKEGA VOJNEGA POZORIŠČA NI POSEBNIH NOVIC. — AVSTRIJCI IN NEMCI NAZNANJAJO ZMAGE NAD SOVRAŽNIKOM. — ZNAČILNA IZPREMEMBA V AVSTRIJSKEM POVELJNIŠTVU. — NOV POVELJNIK 3. ARMADNEGA ZBORA. — PET AVSTRIJSKIH GENERALOV ODSLOVLJENIH.

Prodiranje Nemcev.

London, Anglija, 13. okt. — Nemci prodirajo v hitrih pohodih v zapadni Belgiji, medtem, ko je na francoski meji 1. armadni zbor zavzel Lille. Nemško konjenico je bilo opaziti zapadno od Hasbrouck, kjer je važno železniško križišče med Calais in Dunkirk.

Francoske čete so bile poslane proti prodirajočim Nemcem, da če le mogoče ustavijo njihovo prodiranje proti morski obali. Francoski oficijelni komunike od danes naznanja, da so Francozi začeli z ofenzivo proti Nemcem.

Nevtralnost Holandske v nevarnosti.

Washington, D. C., 13. okt. — V vodilnih krogih govori sedaj največ o tem, kako se v prihodnje razvije položaj v Evropi, v kolikor pride v poštev zadržanje Holandske. Holandska vlada se nahaja pred težko krizo. Kakor vse kaže, ima pričakovati, da jo v kratkem pozove Nemčija, naj ji prepusti ustje reke Schelde za vožnjo nemških bojnih in trgovskih ladij v zavzeto mesto Antverpen. Ako se Holandska ne hotela ukloniti, bode Nemčija skoraj gotovo nastopila s tako brezobzirnostjo, kakor je v Belgiji. Bati se je, da se tudi Holandska zaplete v sedanjo vojno.

Nemci zmagujejo.

London, Anglija, 13. okt. — Iz nemškega glavnega stana poročajo glasom brzojavk iz Berolina, da je v soboto nemška kavalerija v bližini Lille pognala divizijo francoske konjenice v beg. Drugače pa da na zapadnem bojišču ni nič novega.

Bombe za Pariz.

Pariz, Francija, 13. okt. — Nek nemški letalni stroj je prišel včeraj zjutraj nad mestom in vrgel bombe na dva železniška vlaka, ki sta ravno hotela odvoziti s kolodvora. Bombe niso eksplodirale. Vlaka sta bila napolnjena s potniki.

Bitke na francoskem bojišču.

Pariz, Francija, 13. okt. — Uradno se naznanja: "Na našem levem krilu se nadaljujejo boji konjenice v pokrajini La Basse, Estaires in Hazebronk, med Arras in reko Oise. Sovražnik je podvzel več izpadov, posebno med Cassigny in Roye, ki so se pa ponesrečili.

V centrumu imamo zaznamovati nekaj uspehov, in sicer na višinah na desnem obrežju Aisne, Soissons, kakor tudi vzhodno in južno od Verduna. Na našem desnem krilu v Vogezih, pri Bon de Sapt je podvzel sovražnik ponočni napad, ki je bil odbit. Zaplenili smo zastavo pommerskega infanterijskega polka štev. 49 od 10. armadnega zbora.

Po najnovejših poročilih z belgijskega vojnega pozorišča se je položaj le malo izpremenil.

Beg v Ostende.

London, Anglija, 13. okt. — Mesto Antverpen po bombardiranju Nemcev ni bilo posebno poškodovano. Samo južnovzhodno predmestje Berchem je veliko trpelo. Za beg belgijske armade v Ostende je bilo pripravljenih 600 avtomobilov. Dolge kolone s strojnimi puškami, ki so bile naložene na vozove, so vlekli psi.

Nemške izgube.

London, Anglija, 13. okt. — Iz dobropoučenih virov se naznanja Havas agenturi, da so izgubili Nemci pri bombardiranju fortov Waelhem in St. Catherine pred Antverpnom 45.000 mož.

Izgube Rusov.

London, Anglija, 13. okt. — Oficijelno naznanjajo iz Dunaja, da so izgubili Rusi pri bitkah pri Przemyslu 40.000 mož.

Črnogorci naznanjajo zmago.

London, Anglija, 13. okt. — Preko Rima prihajajo iz Cetinja na Črnogorskem brzojavke, ki naznanjajo, da je črnogorska armada pod poveljstvom generala Bugoviča porazila severovzhodno od Sarajeva 16.000 Avstrijcev.

ZRAČNA STRAŽA NAD PARIZOM.

Pariz, Francija, 13. okt. — Nad Parizom krožijo neprestano francoski letalci in zrakoplovci, da takoj napadejo nemške letalce, ako bi se kateri pojavil ter metal bombe v mesto. Zračna straža je izborno organizirana, kar je ljudstvo zelo pomirilo.

NOVI SEDEŽ BELGIJSKE VLADE.

London, Anglija, 13. okt. — Belgijska vlada je premestila svoj sedež iz Ostende v Havre na Francoskem. Najbrže je ta premestitev le začasna, in da se preseli vlada v London ali Bordeaux.

Nemška armada pod generalom Beselerjem, ki je oblegal in zavzel Antverpen, je zasedla Gent ter se nahaja na poti v Ostende. Od juga se pomičejo na črti Bailleul-Ypern nemške čete v Belgijo, očividno v namenu, onemogočiti beg belgijskih čet v Francijo ob obali. Začasno se nahaja na Holandskem 20.000 Belgijcev in 13.000 Angležev v vojnem ujetništvu.

BITKE V SEVERNI FRANCIJI.

London, Anglija, 13. okt. — Lille, katero je branilo francosko mirlično vojaštvo, so Nemci zavzeli. Med Roye in Lens se še vedno vrši huda bitka. Roye je dosedaj še v nemških rokah. General von Kluck se trudi, da bi zadržal prodirajočega sovražnika tako dolgo, dokler ne dobi ojačenja.

Avstrijske in nemške havbice, ki so povzročile padec Antverpna, se nahajajo sedaj pred Verdunom. Tudi oblegovanje Belforta se nadaljuje. Nemci se pripravljajo na napad na Toul, Epinal in druge francoske trdnjave. Končno pride na vrsto Pariz.

OJAČENJE NEMŠKE VOJNE SILE.

London, Anglija, 13. okt. — Padec mesta Antverpen je za nadaljne vojne operacije Nemcev prav velike važnosti. Dve tretini Belgije sta sedaj v nemških rokah. Najvažnejše je pa to, da se nemška vojna sila ojači za 130.000 mož, ki so bili dosedaj zapleteni v boje v Belgiji, in da morejo Nemci porabiti svoje težke oblegovalne in druge topove proti zaveznikom. Ta vojna sila, kateri poveljuje general Beseler, bode najbrže kmalu odkorakala proti jugozapadu, ter se združila z armado generala Boehma, ki podpira generala von Klucka na severovzhodu.

NOV POVELJNIK 3. AVSTRIJ. ARMADNEGA ZBORA.

Benetke, preko Pariza, 13. okt. — Iz Dunaja brzojavljajo, da je bilo nenadoma odstavljenih pet avstrijskih poveljnikov, ter da je bil imenovan novim vrhovnim poveljnikom 3. armadnega zbora general Svetozar Boisevič.

Odstavljeni so bili generali baron Giesl von Gieslingen od 8. armadnega zbora, gen. Kolosvary von Kolosvar od 11. armadnega zbora, gen. Meixner von Zweienstamm od 7. armadnega zbora, ter poveljnika 6. in 7. armadnega zbora.

Novoimenovani poveljniki so: generali Arz, 6. zbor; Griesle, 7. zbor; Schenchemstuel, 8. zbor; Ljubičič, 11. zbor; in Kritek, 17. zbor. Oficijelno naznanjajo, da so generali prostovoljno odstopili iz "zdravstvenih ozirov". Dunajski časopisi k tej presenetljivi izpremembi ne prinašajo nobenega komentarja.

OBSTRELJEVANJE KOTORA.

Rim, preko Pariza, 13. okt. — Tukajšnje francosko poslaništvo naznanja, da se nahajajo na gori Lovčen francoski topovi, odkoder bodo začeli obstreljevati Boko Kotorsko.

AVSTRALIJA ANGLIJI NA POMOČ.

London, Anglija, 13. okt. — Angleški vojni urad je sprejel ponudbo Avstralije, ki daje Angliji na razpolago brigado lahke konjenice in poljski ambulančni zbor.

GIBANJE RUSKIH ČET.

Petrograd, Rusija, 13. okt. — Ruski generalni štab je izdal včeraj sledeči oficijelni buletin:

V nedeljo so se začeli boji na levem obrežju Visle v smeri Ivangoroda in Varšave. Položaj na drugih točkah je neizpremenjen. Oddelki ruske kavalerije so udrli preko prelazov Karpat na ogrsko planjavo.

NEMCI PRED VARŠAVO.

Washington, D. C., 13. okt. — Varšava, glavno mesto Rusko-Poljske se bode glasom poročil amerikanski vladi moralo kmalu podati. Nemške čete ogrožajo mesto.

OČIVIDEC BOMBARDIRANJA ANTVERPNA.

London, Anglija, 12. okt. — Amerikanski konzul v Antverpnu, ki je pobegnil malo pred padcem mesta s svojo družino v Gent, je popisal tamošnjemu zastopniku lista "Chronicle" bombardiranje Antverpna:

"Več dni smo slišali grmenje težkih topov, in izvedeli, da pada fort za fortom. Jasno nam je bilo, da se proti velikim nemškim topovom ni mogoče ustavljati. Zatorej smo skušali z drugimi nevtralnimi napotiti Nemce, naj po možnosti čuvajo najdragocenejša poslopja.

"Tekom oblegovanja sem hotel ostati v mestu, toda od vseh strani so mi svetovali, naj bežim.

"Ponoči se je začel peklenski ples. Bombardiranje se je začelo. To je bila najstrašnejša noč v mojem življenju. Moja družina in jaz smo se skrili v kleti. Vsak trenutek so priletele krogle s strašnim sikanjem, in kamor so udarile s silnim pokom, se je takoj vse izpremenilo v razvaline.

"Naslednje jutro sem z veliko težavo dobil avtomobil, ter se s svojimi odpeljal. Trajalo je dolgo časa, predno sem prišel na vrsto pri prehodu čez most nad Scheldo. Kmalu pozneje je neka krogla razdejala most, s čimur je bila pot za beg odrezana. Cesta iz Antverpna v Gent je polna beguncev. Povsod vlada velikanska zmešnjava. Za nami je bilo pol Antverpna v plamenih."

SLABA SE KAŽE ZA RUSE.
PORAZI NA VODI IN SUHEM.

V BALTIŠKEM MORJU JE NEMŠKI PODVODNI ČOLN POTOPIL RUSKO KRIŽARKO "PALLADA" Z VSO POSADKO. — RUSI SE MORAJO UMIKATI PRED NEMCI IN AVSTRIJCI.

Petrograd, Rusija, 12. okt. — Danes izdani oficijelni komunike naznanja, da je dne 11. okt. v Baltiškem morju nek nemški podvodni čoln potopil rusko križarko "Pallada" z vso posadko, broječo 563 mož. Nemški podvodni čolni so se pojavili v Baltiškem morju 10. okt., ter so napadli križarko "Admiral Makarov". Ta se je parešila. Drugi dan ob dveh popoldne so sovražni podvodni čolni napadli križarki "Bayan" in "Pallada", ki sta patruljirali v Baltiškem morju, ter so slednjo potopili.

"Pallada" je bila zavarovana križarka, ter je imela na krovu 563 mož posadke. Razrinila je za 7,775 ton vode. Oborožena je bila s 34 topovi različnih kalibrov. Splovljena je bila l. 1905.

NEMŠKI IN AVSTRIJSKI USPEHI.

Berolin, Nemčija, 12. okt. — Nemški generalni štab naznanja: Na vzhodnem vojnem pozorišču smo odbili vse napade 1. in 10. ruskega armadnega zbora. Istotako je bil odbit poizkus Rusov, obiti Nemce preko Schirwindta v Vzhodni Pruski. Ujeli smo pri tem 1000 Rusov.

V južni Poljski so prišle naše predstraže do Visle. Pri Grojec, južno od Varšave, smo ujeli 2000 Rusov od 2. sibirskega armadnega zbora.

Iz Dunaja prihajajo poročila, ki naznanjajo, da so opustili Rusi oblegovanje Przemysla. Avstrijske čete so porazile ruske divizije pri Lancutu, ter popolnoma končale divizijo kozakov vzhodno od Nymao.

AVSTRIJSKI USPEHI.

London, Anglija, 12. okt. — Iz Amsterdama brzojavljajo Reuterjevi agenturi, da so zasedli Avstrijci trdnjavo Przemysl na vseh točkah, in kjer so hoteli Rusi prodreti njihove vrste, so bili povsod zagnani nazaj. Rusi bežijo v smeri proti San, katero so hoteli premostiti pri Siniavai in Lepavsak. Mnogo Rusov je bilo pri tem ujetih.

BOJI NA GALIŠKEM.

Dunaj, Avstrija, preko Amsterdama in Londona, 12. okt. — Oficijelno naznanjajo iz glavnega stana: Naše prodiranje proti Rusom je doseglo svoj višek dne 8. oktobra. Izgube Rusov so bile strašne. V petek popoldne je začel ogenj prcti utrdbam pojemati. Rusi so se začeli umikati nazaj. Naše prodirajoče čete so naletele pri Lancut v Galiciji na sovražno vojno silo, ki je bila v premoči, ter jo napadli. Boji se še vršijo.

Rusi so se umaknili iz Rzeszowa. Položaj v Karpatih je ugoden. Rusi se nahajajo na begu iz Marmoros-Sziget.

POMILOVANJA VREDNI SRBI.

Rim, Italija, preko Pariza, 12. okt. — Položaj v Belgradu je tak, da je treba sočutstvovati s Srbi, a tudi občudovati njihovo junaštvo. Avstrijci obstreljujejo Belgrad že enajst tednov, toda Srbi se še vedno branijo, dasi leži pol mesta v razvalinah.

Tobačna tovarna je izginila, Alcalay papirnica je zgorela, pivovarna in druga poslopja so razdejana. Težko je poškodovano poslopje, v katerem se nahaja oficirski klub, črnogorsko poslaništvo in hotel Moskva. Ulica kralja Milana, najkrasnejša v Belgradu, je tako razdrapana in razorana, da je ni več spoznati.

V NEWYORŠKI KATEDRALI SE RAZLETELA BOMBA.

NAPAD Z DINAMITOM JE BIL IZVRŠEN TUDI NA CERKEV SV. ALFONZA, V KATERI SO BILI LANI ARETOVANI VODJE I. W. W. IN POZNEJE KAZNOVANI.

New York, N. Y., 13. okt. — V dveh najbolj znanih rimo-katoliških cerkvah v New Yorku so se danes razletele bombe, in sicer popoldne v katedrali sv. Patricka na peti Ave., in pozneje v cerkvi sv. Alfonza na West Broadway.

V krasni katedrali se je razletel kos dinamita, položen v kovinasto škatljico. Razstrelba je napravila luknjo v tleh, drugo v zidu, razbilo je tri cerkvene stole, ter z nekega granitnega stebra in altarja se je odkrušilo več kosov. V cerkvi je bilo za časa razstrelbe le malo ljudi. Dve osebi sta bili lahko ranjeni.

Več ur se ni vedelo, da je nastala razstrelba vsled bombe. Policija je skraja zatrjevala, da se je razletela cev napeljave za kurjavo, ponoči pa je priznal inšpektor za razstrelila Owen Eagan, da je bila vržena bomba.

Druga bomba se je razletela v cerkvi sv. Alfonza na West Broadway, kjer je bil lansko leto radi izgredov aretovan in pozneje kaznovan Frank Tannenbaum z drugimi člani I. W. W. Tukaj razstrelba ni napravila večje škode. Razbile so se samo šipe. — Za napadalci dosedaj ni nobene sledi.

IZ NEMIRNE MEKSIKE STRELJANJE ČEZ MEJO.

Douglas, Ariz., 13. okt. — Meksikanske čete Villajeve struje, ki oblegajo Agua Prieta, Sonora, ter Carranzovo garnizijo v njej, so danes prekoračile mednarodno mejo. Zopet je padlo več strelov na naše ozemlje, in guverner Hunt je ponovno poslal nujni poziv v Washington, naj se ojačijo zvezne čete, ki stražijo mejo.

PREKI SOD V JUŽNI AFRIKI PROGLAŠEN.

Capetown, Južna Afrika, via London, 13. okt. — Na severozapadu kapskih provinc je nastala revolucija, vsled česar je bil proglašen za one kraje preki sod.

SRBSKI PRINC RANJEN.

London, Anglija, 13. okt. — "Vossische Zeitung" naznanja, da je bil srbski prestolonaslednik Aleksander v bitki z Avstrijci ranjen. Ranjen je tudi njegov brat Jurij.

ARGENTINSKI KONZUL UBIT V ANTVERPNU.

London, Anglija, 13. okt. — Iz Amsterdama poročajo "Central News", da je bil tekom bombardiranja Antverpna ubit argentinski konzul M. Lemaire. Topovska krogla je padla na streho konzulata, ter se prebila do kleti, kjer je konzul spal.

DVA PODVODNA ČOLNA SO RUSI POTOPILI.

London, Anglija, 13. okt. — Iz Petrograda naznanja poročevalec Exchange telegraph agenture, da so ruske bojne ladje pri napadu na rusko križarko Pallada potopili dve nemški podvodni ladji.

NEVARNA LADJEPLOVBA RADI PODVODNIH MIN.

London, Anglija, 12. okt. — Londonskemu listu "Weekly Despatch" naznanjajo iz Chiasso, Švica, da mornarji nočejo opravljati službe na Jadranskem morju, ker je radi plavajočih min za ladje nevarnost prevelika. Ves promet na Jadranskem morju je ustavljen.

BRANJE OBTOŽNICE PROTI ZAROTNIKOM.

Napadalec Princip je naznanil, da je hotel usmrtiti tudi feldmaršala Potioreka v Sarajevu.

London, Anglija, 13. okt. — Reuterjeva časnikarska agentura je dobila iz Sarajevo, Bosna, poročilo, da se je začela brati obtožnica proti Gavrio Principu, napadalcu na avstrijskega prestolonaslednika Fran Ferdinanda ter njegovo ženo, in njegovim soobtoženim tovarišem, katerih je 21.

Vsi so obtoženi veleizdaje, v zvezi z napadom na prestolonaslednikovo dvojico. Trije so obtoženi, da so vedeli za nameravani napad.

Obtožnica pripoveduje na dolgo in široko, da je v kraljevini Srbiji že dalj časa obstajala zarota proti Avstriji, in da so se zbirali zarotniki v organizaciji Narodna Obrana v Belgradu. Utihotapljali so v Bosno bombe, ter poizkušali nahujskati prebivalstvo proti avstrijski vladi. Končno je prišlo do napada na prestolonaslednika in njegovo soprogo.

Ko so zaslišali Principa, je ta prostodušno priznal, da je imel namen umoriti prestolonaslednika Fran Ferdinanda, druga krogla pa je bila namenjena feldmaršalu Potioreku, cesarskemu namestniku za Bosno.

Obtožnica zaključuje, da je imela v Srbiji proti Avstriji skovana zarota namen, razširiti srbske meje na škodo Avstrije, da je torej obtožnica radi veleizdaje povsem utemeljena. Obtožnica zahteva smrtno kazen za zarotnike.

CARMANOVE PROCES.

Mineola, N. Y., 12. okt. — Obravnava proti Mrs. Florence Conklin Carman, ki je obtožena zavratnega umora Mrs. Louise Bailey se bode začela prihodnji ponedeljek Pri prvi obravnavi se porotniki niso mogli zediniti glede pravoreka.

ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER UMIRA.

Rim, Italija, 12. okt. — Marquis Di San Giuliano, italijanski minister za zunanje zadeve se nahaja na smrtni postelji, ter so mu že podelili tolažila za umirajoče. Njegovo stanje je brezupno.

NARODNI VESTNIK
(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

NATIONAL HERALD
Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly $2.00.

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK
izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izhaja vsak ponedeljek, sreda in petek.

Naročnina stane:
Za Ameriko za celo leto . $2.00
za pol leta . $1.00
Za Evropo in Canado za celo leto $3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

OSEBNA SVOBODA.

Louis N. Hammerling.

—o—

XIX.

V nagovoru glede potrebe "narodnega praznika prostosti", katerega je imel v Clevelandu, O. Mr. Percy Andreae, je pri razpravi o pomanjkanju inteligentne organizacije od strani onih, ki ljubijo osebne prostosti, govornik z vsem ognjem zagovarjal idejo, naj se ustanovi "Združena bratovščina ameriških prostih mož."

Prinašamo nagovor v celoti ter naj ga pozorno čitajo vsi oni, ki verujejo v to, kar imenuje Mr. Andreae podedovano pravico vsakega ameriškega državljana, "da živi svoje individualno življenje, prosto vmešavanje tiranskega nadzornika, glasom zapovedi njegove lastne vesti in soglasno z njegovim razumom in inteligenco." V nagovoru je poseben del, katerega prinašamo tu dobesedno, ker vsebuje v razločnih in jasnih besedah vse, kar smo skušali predočiti čitateljem v dolgi vrsti člankov, v katerih smo povdarjali potrebe bojevite organizacije, ki naj bi se borila proti organiziranim sovražnikom osebne svobode.

Govornik pravi z ozirom na dejstvo, da je armada volilcev prav kot vsaka druga armada v svoji uspešnosti odvisna od zmožnosti voditeljev in od volje posameznikov, da se podredijo poveljem, sledeče:

"Vi imate svoje kapitane in generale. Sledite jim. Vi imate različne dele velike armade v vaših rokah: vaše družbe, klube, društva in vaše prijateljske rede. V korist prostosti jih izpremenite v polke in brigade z voditelji in častniki, ki naj vas podijo in uče, kako uporabiti vašo skupno volilno moč, da ne bo prišel do moči noben sovražnik prostosti, naj je odkrit ali tajen ter se polastil zakonodajne oblasti, da razdre to, kar bi moral glasom vašega mandata varovati Kjer pa nimate nikakih takih društev, jih ustanovite. To pa ne le za ovekovečenje idealov, principijev in navad, katere so vam razpustili vaši očetje, temveč tudi za vojaško obrambo teh idealov. Ne postavite križa pred ime kakega kandidata, dokler ne dobite zagotovila od onih, katerim lahko zaupate in ki vedo, da je kandidat prijatelj prostosti. Boljše je, da sploh ne volite kot pa da volite za človeka, ki vas bo izdal. Predvsem pa ne sodite onih, ki vas hočejo zastopati, po tem, kar hočejo storiti v bodočnosti, temveč po tem, kar so storili v preteklosti. Zapomnite si, da ne izpremeni leopard nikdar svojih pegna kožuhu. Med vami je najti ljudi, ki vedo, kakšni so kandidati in jih dolžnost je, da vas poduče v pravem smislu."

Drznem si reči, da si bo vzel vsak čitatelj teh člankov in vsak ljubitelj prostosti v tej deželi te besede k srcu ter skušal praktično pripomoči k temu, da se popolnoma izpremenijo razmere, v katerih živimo sedaj v tej deželi. V časih kot so sedanji ni le treba, da vrže vsak volilec svoj glas v volilno posodo, temveč je tudi treba, da ve za koga glasuje in da ne bo oni, ki bo izvoljen, pomagal omejevati osebne prostosti. To vednost pa je mogoče pridobiti le z natančnim povpraševanjem in povprašanje more biti le uspešno, ako se ima na razpolago vir, iz katerega je mogoče črpati zanesljive informacije.

Reklo se je, da je edini ženij, ki je kaj vreden, oni koncentracije ali težkega dela. V tem slučaju, da zavarujemo svojo osebno prostost, je treba imeti organizacijo, ki bo storila potrebno delo, da se premotri in preskusi vsakega kandidata ter predloži izvid volilcem, ki se bodo lahko na prvi pogled odločili, za katerega kandidata naj glasujejo. Naravnost zločinsko je, ako se voli brez premisleka. Izdajstvo je nad prostostjo, ako se glasuje za kandidata, katerega se ne pozna in o katerem se le sliši par govorice.

Ničesar ni bolj nevarnega kot je navada, da se sodi o vprašanjih, o katerih se ničesar ne ve. Ako pa imamo na razpolago dejstva, ni treba toliko presojenja, ker kažejo dejstva pravilno pot, po kateri nam je treba iti. Ker pa ne more dobiti vsak posamezni volilec potrebne informacije, ki bi ga pravilno vodile pri volitvah, je potrebno, da imamo organizacijo, ki bo storila to delo in nato prepustila odločbo volilcem.

Večkrat smo že primerjali maso volilcev z armado. V teh bojevitih časih je ta primera še bolj upravičena. Vedeti vse posameznosti glede sovražnika je prva potreba modernega vojskovanja.

Taka organizacija pa bi lahko opravila to delo poizvedovanja. Glavnemu stanu bi se vedno poročalo vse, kar se hoče vedeti o sovražniku. Organizacija bi ne mirovala, dokler bi ne izvedela vsega glede namenov in nagibov dotičnega kandidata.

Na podlagi teh informacij pa bi lahko glavni stan dal volilcem potrebna navodila in storilo bi se vse, da pridejo ta navodila v roke vseh volilcev, ki ljubijo prostost.

STALIŠČE BOLGARSKE.

Dunajska "Information" dobiva iz Sofije: Ministrski predsednik Radoslav je nedavno izjavil, da Bolgarija pred koncem septembra najbrže ne bo primorana stopiti iz svoje nevtralnosti ter se v obrambo svojih interesov poslužiti orožja. Ta izjava ministrskega predsednika se živahno komentira ter vznemirja javnost še bolj. Država se nahaja že nekaj tednov v pravcatem vojnem stanju, vse gospodarsko življenje stagnira — splošni politični položaj je vsak dan drugačen in vsakdo se vprašuje: kaj bo jutri? Stranke se med seboj prepirajo in napetost med tako zvanimi rusofili in avstrofili narašča. Oni, ki smatrajo, da se mora Bolgarija brezobzirno zavzeti za svoje realne interese, oni, ki se zavnemajo za politiko pameti, smatrajo, da je za enkrat politika stroge nevtralnosti edino mogoča. Kadar pa napoči odločilna ura, tedaj bi se morala Bolgarija zavedati, koliko je že trpela vsled tega, ker se je dala voditi od raznih ozirov in strasti. Tega bi se morali zavedati merodajni fajktorji, kojim mora biti jasno, da velesile pri svetovni drami, ki se odigrava, ne bodo dolgo trpele brezplačnih gledalcev.

Dopisi.

Coalharbor, N. D.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Tukajšnje delavsek razmere, sploh po vsej severni Dakoti, so zelo slabe. Če je še tako majhno mesto, ima svoje brezposelne, in ti se nikamor n upajo, ker so okoliški farmerji vse kaj drugega, kot pa prijazni n postrežljivi. Tukaj sva sedaj samo dva Slovenca, ter brusiva lopate. Svetovati ni nikomur, da bi hodil sem dela iskat.

Pozdrav Slovencem in Slovenkam širom Amerike.

John Zupančič.

Huntington, Ark.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Tukajšnje delavske razmere še niso preslabe. Dela se s polnim parom, zaslužek je pa različen, kakor ima kdo prostor. Ne svetujem pa nikomur hoditi semkaj dela iskat, ker se zelo težko dobi. Društev imamo tukaj četvero, ki vsa dobro napredujejo.

Pozdrav vsem naročnikom in naročnicam širom Amerike, Narodnemu Vestniku pa želim obilo naročnikov in predplačnikov.

Martin Pucel.

Barberton, Ohio.

Cenjeni urednik: — Dne 8. oktobra zvečer se je zgodila tukaj velika nesreča, ko je voz poulične železnice trčil skupaj z nekim tovornim vlakom, oziroma z lokomotivo. Pobitih je bilo pri tem šest oseb, dve nevarno. Nesreča se je pripetila na zahodni strani mesta, kjer se križajo proge. Lokomotiva ni imela luči. Nesreča se je pa zgodila, ker je tam hud ovinek železnice pred križiščem.

— Tretjega novembra se bodo vršile tukaj volitve, pri katerih se bodo morali volilci izjaviti, če so za ali proti splošni prohibiciji. Priporočamo, da glasujejo Slovenci proti suhačem.

— Dosedaj smo imeli tukaj gorko, skoraj vročino. Če ne bode pa kmalu padlo kaj dežja, bodo morale nekatere tovarne prenehati obratovati zavoljo primanjkovanja vode.

— Slovaki so tukaj ustanovili politični klub. Kaj pa mi, Slovenci? Saj nas je vendar nekaj, in nam ne bi bilo treba v tem oziru zaostajati za Slovaki.

Pozdrav Slovencem in Slovenkam širom Amerike.

Anton Okolis.

Radley Sta., Kans...

Cenjeno glasilo: — Na redni mesečni seji dne 4. oktobra 1914 postaje štev. 37 društva sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa.,, se je ostro protestiralo proti nekaterim ljudem radi neosnovanih napadov na društvene odbornike, in sicer Fr. Jančiča ter Ivan Dolarja. Ta dva sta nabirala prostovoljne milodare za revnega rojaka And. Kenda, ki se je nahajal v bolnišnici v Girard, Kans. več mesecev, ter končno izgubil svojo nogo.

Gori omenjenima odbornikoma se je pa očitalo, da sta nabrane svote pobasala v svoj žep vsak po 3 dolarje, ostanek sta pa poslala dotičniku.

Postaja sv. Barbare štev. 37 naj strožje obsoja to laž, ter je pripravljena dokazati, da se ni niti en cent porabil v drugo kot namenjeno svrho, ter da se je cela svota poslala na pristojno mesto. Vsega skupaj se je nabralo $32.00, in izreka postaja v imenu ponesrečenega rojaka vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo, nabiralcema Fr. Jančiču in John Dolarju pa častno zaupnico.

Naša postaja poziva, naj se s tem preneha vsako nadaljnje obrekovanje, sicer bi bilo društvo primorano iti v javnost s polnim imenom dotičnikov, da si bode javnost zapomnila take natolcevalce za slučaj, da bi tudi pri njih pogledala nesreča skozi okno.

Dr. pečat
Toni Tomšič, predsednik seje,
Frank Poterpin, tajnik,
Anton Zupančič, zastopnik.

Yale, Kans.

Uredništvo N. V.: — Postaja štev. 27. v Yale, Kans., spadajoča društvu sv. Barbare v Forest City, Pa., je debatirala na svoji redni mesečni seji o računu, katerega je izdal glavni urad za čas od 1. jan. do 30. julija 1914. Pri tem je bilo konstatirano, da je v računu za naše društvo upisanih samo 68 članov, dasi jih šteje 84, da je torej razlike za 16 članov, in da je skoraj ves šestmesečni račun pomanjkljiv in nepravilen.

V računu je postavka $3.500 za društvene knjige, medtem, ko je na drugem mestu razvidno, da so stale knjige samo $3000. Gre se torej za razliko $500.00, za katere bi radi vedeli, kam so šli.

Društvo štev. 41 v Brezy Hill, Kans., je plačevalo do 1. julija po starem zistemu, mi smo pa morali plačevati po novi lestvici že od 1. januarja 1914, o čemur se lahko vsak prepriča v šestmesečnem računu. Pri omenjenem društvu je torej primanjkljaja za $185.85, kar moremo dokazati.

Na zborovanju glavnih uradnikov dne 24. julija je bilo sklenjeno, da se morajo javiti društva iz 20 različnih držav za združitev. Tega ne bi bilo potrebno, kajti po našem mnenju bi moglo biti vprašanje o združitvi že rešeno, ako bi se nekateri v glavnem uradu upirali proti temu. Končno še naznanjamo ,da se je naša postaja štev. 27. izjavila za združitev.

Dr. pečat. Izvoljeni odbor:
Johan Homc, Anton Žagar,
Frank Kranjc.

GLASOVI K ZDRUŽENJU.

Jack's Ville, Kans.

Cenjeno glasilo: — Tem potom protestira naša postaja štev. 59 društva sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa., proti onim nazadnjakom v glavnem odboru, ki se z vsemi štirimi upirajo proti združenju, dasiravno je zadnja konvencija z večino glasov sprejela tozadevni predlog. Zdi se nam, da to vsled tega, ker bi radi nekateri praznili blagajno. Čast pa glavnemu predsedniku, ki je držal svojo besedo, katero je dal na konvenciji delegatom zastran glasila. Tu se vidi, da je še nekaj naprednjakov pri organizaciji.

Naše društvo naznanja, da je za združenje z ostalimi Jednotami in Zvezami, kar naj se blagovoli upoštevati.

Dr. pečat.
Jakob Baloh, predsednik,
Jakob Selak, tajnik,
Jernej Hribar, blagajnik.

Broughton, Pa.

Cenjeno glasilo: — Na redni mesečni seji dne 4. oktobra se je naša postaja štev. 17. v Broughton, Pa., izrazila z večino glasov za združitev vseh naprednih Jednot in Zvez, ter zahtevala, da se da ta zadeva na splošno glasovanje na vse postaje naše slavne organizacije društva sv. Barbare. Nadalje naznanjamo, da se strinjamo s sklepi pripravljalnega odbora za združenje.

Mihael Mali, predsednik,
Anton Demšar, tajnik,
Johan Žitnik, blagajnik.

RAZNOTEROSTI.

Zaplenjeni top se sprožil. V Elzaškem mestu Milfort se je dogodil čuden slučaj: Prišel je tja vlak, ki je vozil z bojišča zaplenjene stvari, med njimi tudi dva francoska topa, ki so ju Francozi, ko so izpremenili svojo fronto, pustili na mestu. Te zaplenjene stvari so peljali na Badensko, da jih tam javno razstavijo v Karlsruhe. V tovornem vozu, v katerem sta bila oba topa, je bilo tudi več lahko ranjenih vojakov, ki so se vračali domov. Ko se je vlak ustavil v Milfortu, so tako hitro ustavili vlak, da sta oba topa zadela drug ob druzega. Obenem pa je nastala grozna eksplozija. Ko se je dim razkadil, so železniški uslužbenci opazili, da se z enega topa kadi in da se dva ranjenca, ki sta se vozila v tem vozu, valjata v krvi. Oba sta imela odtrgani glavi. Dognali so, da je bil en top nabit in da se je sam sprožil vsled pretresa. Ker je bil tudi drugi top nabit, so ga na kolodvoru izstrelili, da bi se pri nadaljnem transportu ne zgodila nova nesreča. Streli so povzročili v Milortu velik strah. Vsi so mislili, da so se približali Francozi. Nekateri prebivalci so pobegnili iz mesta. Šele ko se je izvedelo, kaj pomenjajo streli, so se ljudje vrnili domov.

Poslanec Vaclav Kotlar - zblaznel. Češki agrarni poslanec Vaclav Kotlar, zastopnik okraja Melnik-Mlada Boleslava je zblaznel. Morali so ga internirati. Kotlar je dobro znan tudi v mnogih slovenskih krogih. Njegova pred par leti umrla soproga je bila Slovenka.

Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v našem listu.

SLUŽBO DOBI.

zmožen in zanesljiv prodajalec za prodajanje stavbenega zemljišča in farm v okraju Superior jezera. Zglasiti se je osebno ali pismeno na: **H. E. VOIGT, Room 300, Allworth Building, Duluth, Minn.**
(10_9_12_14)

OPOMIN.

Tem potom opominjam še enkrat vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg v najkrajšem času; vse one, kateri ne poravnajo svojega dolga do novega leta, oddala bodem svojemu pravnemu zastopniku, ki bode proti onim, ki ne plačajo do določenega roka, vložil tožbe. Za posledice je vsak sam odgovoren.

ANTONIJA TRAMPUSH,
Virginia, Minn.
(10-9—26)

NAZNANILO.

Ako rabite močne lovske ali praznične čevlje, oglejte si poprej mojo zalogo ter prepričajte se o ceni, predno kje drugje kupite. V zalogi imam tudi vsakovrstne gumijaste čevlje (škornje), nogavice, rokavice s prsti in brez prstov. Ako kupite pri meni, si prihranite denar, ker imam v svoji zalogi le prve vrste blago po nizki ceni.

Pridite in prepričajte se!

JOHN GRAHEK, čevljar,
(9—16) **Ely, Minn.**

John Skull
Edini slovensko-hrvatski saloon
MESSABA, -:- MINN.
PRVI SALOON OD DIPE.
Priporoča Slovencem in Hrvatom svoj dobro založeni saloon v mnogobrojen poset.

SLOVENCEM NA ELY IN OKOLICI
priporočam svojo konjušnico za slučaj svatb, pogrebov n drugih izvožčenih potreb. Postrežba točna, cene nizke.
Jacob Christopher
ELY, MINN.
VT ony Kočevar-jevem hlevu.
Telefon 100.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Naznanilo in priporočilo.
Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj
GOSTILNO
v Klinc-evo hišo na
2nd AVENUE & LAKE STREET.
Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.
Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke
Svoji k svojim!
JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

PRIPOROČAM
Slovencem in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico.
V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.
Anton Smolich,
Aurora, Minn.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA
PIŠITE: R. C. HAASE.
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Nova "ILIRIJA"
Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin.
Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak zglasi ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Iliria" leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej dolini nenavadno hitro razvija. Glavna reka države. "Wisconsin river", teče mimo mesta in skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Ena miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo siratno. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez vsacega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za maj in juni $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanko kot opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče le pri velikih industrijlnieh mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila na
ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.
A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO
NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA.
Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — Rezervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.
obrestuje po 4½% brez odbitka.
Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.
Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.
Izključena je vsaka špekulacijain izguba vloženega denarja.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Poroka. Dne 12. septembra se je poročil gospod Karel Kunc, c. kr. profesor v Novem mestu, z gospodično Mimico Kaligarjevo.

Brata okradel. Brezposelni de... 26letni Ciril Kordež iz Šent... je s tovarišem Lovrencem ...o iz Stare Loke, vlomil v ...vanje lastnega brata, pokli... ga k vojakom, in pokradel ... stvari. Drmoto so že zaprli.

...Tom. Maks Rozman iz Ljublja... Florijan Verhunc iz Želez... sta blizu Radovljice vlomi... kmetsko hišo in ukradla hranilno knjižico, glasečo se na več ... kron, ter 25 K gotovine. Po... ju je prepodila. Na bregu ...rgla hranilno knjižico proč. ...a se hotela tatova odpeljati ...b. Bistrice, so ju orožniki ...

...est sluga. Pri domačem pešpolku štev. 17. služi fant, ki je v ... kot oficirski sluga. Ko je ... bojišču iskal svojega oficirja, ...rem se mu je reklo, da je ..., so ga Rusi vjeli. Ostal je ... in dve noči v ruskem ujet... ko je njegov čuvaj spal, ... in tekel proti avstrijskemu ... Spotoma so ga vzeli na av... in ga peljali v Lvov. Ko ...del, da se je oficir že odpe... je peljal seve z višjim do... ...jem za njim je prispel srečno ...ovec k rodbini svojega ofi...

...esrečen rezervnik. V nede... 13. sept. se je v Ljubljano ...jal po vojaških opravkih po... in tesarski mojster na Pru... 8. g. Franc Martinc, ki je ...ervnik v Trstu. Ko je opra... ...je posle, se je s kolesom pe... Rudnik in ko se je vračal ...je padel ter z glavo zadel ...ni kamen s tako silo, da se ...ko poškodoval in so ga mo... ...dati v garnizijsko bolnišni... ...imajo pa še upanje, da ...

...rli so v Ljubljani: — Dne 11 ... Julija Zamljen, hči kovin... strugarja, 4 mesece, Cesta v ... Log 5. — Dne 12. sept.: ... Ramovš, sodovičar, 55 let, ... Florijana ulica 19. — Dne 13. ...bra: Alojzija Jeraj, zaseb... ... let, Sv. Florijana ulica 30. ...a Težak, žena gostilničarja ...stnika, 53 let, Sv. Jakoba ... — Vlad. Rojniš, sin zidars... pomočnika, 3 mesece, Stre... ulica 15. Roman Skušek, tr... sin, 3 tedne, Sv. Petra ce... — Dne 14. sept.: Anton Poto... ...rni nadstražnik, 52 let, Sv. ...ana ulica 10.

...domobranskega polka št. 27. ...rodni bolnici domobranske ... sledeči: Alič Franc, Ja... ...rgant, iz Prevoj pri Kam... ...ezar Jordan iz Sv. Lovren... ...j Gradiška; Tomaž Hvala ... pri Tolminu; Janez La... ...Paletič Franc iz Libušnje, o... Tolmin; Vid Furlan, iz Vojske pri Gorici; Gašpart Anton, Sohje okraj Tolmin; Janez Gregorc iz Zg. Kašlja pri Ljubljani, Hrovat Jožef. Matej Jan iz Gorij pri Bledu; Jereb Peter; Južina Janez; Kaučič Rudolf; Aleks. Kern iz Tenetišč pri Kranju; Kernič Ig. iz Zgor. Šiške; Kofol Franc iz Ponikve pri Tolminu; Korošec Franc iz Ljubljane; Kumar Leop. iz Vrhpolj, okraj Gorica; Mihelj Franc; Janez Nastran iz Selc nad Škofjo Loko; Petrovčič Jožef iz Vogerskega, okraj Gorica; Podržaj Fr. iz Želimelj pri Ljubljani; Pogačnik Janez iz Otoč; Polda Jakob iz Mojstrane na Gorenjskem; Pristov Janez iz Breznice pri Radovljici; Stojs Janez iz Jesenic pri Krškem; Šepic Franc, Spodnja Slivnica pri Ljubljani; Turk Pet., Oblak pri Ložu: Weissensteiner Florijan iz Ostrvice na Koroškem; Zalaznik Ant., iz Št. Vida nad Ljubljano; Zima Ferdinand; Jan. Župan, Gorje pri Bledu.

V poročilu o ranjencih in bolnikih štev. 9. so sledeči: Stotnik Hayder Rud., domobr. polk 27, ubod v levo ramo, Dunaj; stotnik Kliman Tomaž, 17 pešpolk, zlomljena noga, Dunaj; kadet Mirnik Franc iz Babnega pri Celju, 4 domobran. pešpolka, ranjen, Dunaj; Anzelak Ferd., 87 pešpolk 14. stot. umrl 22. avg. 1914 vsled strela v prsih; Bolkovič Vinc., 87 pešpolk, ranjen na roki; Debelak Konrad, pešpolk 87., ranjen, bil v Lvovu; Ivanuša Janez, 87. pešpolk 8. stotnija, ranjen v levo roko, bil v Lvovu; Kamenišek And., 87. pešpolk 16 stotnija, umrl vsled strela v trebuh 22. avg. t. l. v Višegradu; Kosak Ant., 87 pešpolk, iz Trbovlj pri Celju, ranjen v desno roko, bil v Lvovu; Krevina Jažef 97 pešpolk, iz Soče, ranjen, bil v Lvovu; Lah Rudolf, 97. pešpolk, stot. 12, iz Tomega, ranjen, bil v Lvovu; Sesjak Rud., 87 pešpolk, 15. stot., vsled strela v trebuh umrl 23. avg. t. l. v Višegradu; Stermsib Maks, 87. pešpolk, 8 stot. ranjen v roko, bil v Lvovu; Sušič Ernest, 97. pešpolk, 12 stot., iz Gorice, ranjen v levo stran obraza, bil v Lvovu; J. Valenti, 87 pešpolk, 16 stot., ranjen v roko, v Budimpešti: Valentinčič Friderik, 97. pešpolk, 11. stotnija, Trst, ranjen, bil v Lvovu; Zoby Pasut, 17 pešpolk, ranjen na glavi, bil v Lvovu.

Ranjenci v ljublj. bolnicah. V mestnem liceju in v Mladiki je bilo nanovo nastanjenih večje število ranjencev. Izmed teh prinašaših polkih. Domobr. polk štev. 27: o samo one, ki so služili pri na. Bahorič Jos., 13 stot., rojen 1883 v Priliščih pri Karlovcu; Bizjak Ivan, stot. 8, roj. 1884 v Vel. Dolini pri Krškem, strel skozi levo stegno; Ferjan Fran, 2 stot., roj. 1890 v Prežganjkih pri Litiji, strel v levi kazalec; Habjan Ivan, 4 stot nije, rojen 1880 v Selcih pri Kranju, strel v prsno mišico; Kofol K., strel v levo nadlakt; Košir Josip, 12. stot., roj. 1890, strel v desno stegno; Magerl Fran, roj 1892. na Krškem, strel v levi komolec (amputacija); Pančur Ivan, 12. stot., roj. 1881. v Trojanah, obstreljen na desnem kolenu; Peček Fran, 1. stot., rojen 1880 v Goričici pri Ljubljani, strel v desno roko; Porenta Fran, 7 stotnija, rojen 1886, v Sistrem pri Ljubljani, strel v levo nogo. — Domobr. straža p. št. 27.: Vidic Karel, rojen 1888. v Trebnjem, strel v desno stegno. — Pešpolk štev. 17.: Barle Ivan, 6. stot., roj. 1887. v Šmartnem pri Ljubljani, strel v levo roko; Cedilnik Ivan, 6. stot., roj. 1885 v Litiji, strel v desno nogo; Krečič Alojzij, 4. m. k., rojen 1890, v Ustjih pri Vipavi, obstreljen na prsih; Ivan Kržišnik, 3. m. k., rojen 1882 v Oslici pri Kranju, obstreljen na desnih prsih; Okorn Miha, obstreljen na glavi; Štepic Ignac, 7. stot., roj. 1892. v Gorenji vasi pri Litiji, strel v levo stegno; Zajc Anton, 12. stot roj. 1880 v Karlovcu, lahko ranjen na nogi; Žavbi Martin, 16. stot., roj. 1888 v Zgor. Tuhinju, strel v leva pleča. — Pešpolk štev. 87.: Kreže Alojzij, strel v desno roko. — Lovski bataljon štev. 20.: Oskuman Miha, 2. m. k., roj. 1882 v orjanskem pri Sežani, strel v desna pleča.

PRIMORSKO.

Slovenska knjigarna v Trstu. G. Jakob Štoka je otvoril v Trstu v ulici Molino piccolo štev. 9 (tik kavarne Nuova York) knjigarno s trgovino papirja.

V Pulju je v soboto dne 12. sept. umrl tamkajšnji davčni upravitelj Valentin Cveck. Opravljal je 20 let službo pri davčnem referatu v Pulju.

Poročil se je v Trstu g. Milan Vasič z gdč. Valerijo Vatovčevo iz znane narodne rodbine tržaške.

Ranjenci v Gorici. Poleg že zadnjič priobčenih se v rezervni bolnišnici nahajajo še naslednji ranjenci, ki so pa sami Furlani: Ivan Cucit od 8. top. polka iz Krmina, ima zvito levo roko; Ivan Lupieri, poddesetnik 27. domobr. polka iz Verse, ima odstreljen sredinec na levici; Angelj Stabile, pešec, 27. domobranskega polka, iz Ogleja, ima prestreljeno levo roko; Jožef Brandolin od 8. top. polka, iz Borgnana, ima opeklino. — V vojaški bolnišnici ni nič novih. — Naslednji ranjenci so še dospeli v Gorico in so nastanjeni v Centralnem semeinšču: Al. Cossar iz Škodovake, Albert Gregoris iz Červinjana, Jos. Tinta iz Anhovega na Kanalskem. — Vsi trije od 27. domobr. polka. — Dalje se tu nahaja še Al. Radin od 8. top. polka iz ertenglia pri Poreču v Istri. — Ranjeni so lahko, večinoma od šrapnelov. Vsi se dobro počutijo.

ŠTAJERSKO.

Cigani so se pojavili v mnogih spodnještajerskih krajih. Ker otvorijo cigani za kraje, v katerih so se vgnjezdili, veliko nadlogo, bi naj storila županstva vse, da se jih zopet odpravi. Orožništvo jim bo šlo pri tem gotovo na roke.

Na Vidmu se je po namestniški odredbi ustanovila orožniška ekspozitura.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

BOJ PROTI NALSZLJIVIM BOLEZNIM..

Nalezljive bolezenske glivice, ki so se naselile v človeškem telesu, obolelo telo med boleznijo vedno tudi izločuje. Te strupene bolezenske glivice moramo takoj uničiti, ker so prav one povzročiteljice vseh nalez. bolezni. Tako uničevanje bolezenskih kali se imenuje razkužba ali desinfekcija, in z razkužbo obvarujemo dravega človeka okužbe (infekcije). — Bolnik, ki je obolel za nalezljivo boleznijo, je glavni vir za razširjanje bolezenskih kali, kajti v njegovem telesu se množe ti povzročitelji kužnih bolezni in život jih po raznih potih oddaja na zunanji svet, n. pr. z izmečki pri kašlju, z odpadki iz črev, z gnojem iz ran itd. Okolica takega bolnika je torej prenasičena s strupenimi glivicami; v prvi vrsti je okužena bolniška soba in vsa njena oprava Osebe, in razni predmeti, ki prihajajo iz take okužene sobe, (obleka, perilo, smeti, posode, odpadki i dr.) raznašajo okužljive bolezenske kali na širšo okolico in na druge osebe. Izven človeškega telesa sicer okužljive glivice navadno nimajo zadostnih pogojev za obstanek in poginejo posebno pod vplivom solnčnih žarkov in svežega zraka, pač pa žive dalje in ostanejo okužljive, če so našla ugodna tla za nadaljne življenje, tako v zaduhlih, vlažnih, nezračnih prostorih, kjer ni ne solnca, ne zraka, dalje v vodi, mleku itd.

Da se torej nalezljive bolezni ne prenašajo in ne razširjajo, treba predvsem bolezenske kali uničiti takoj, ko zapuste bolno telo. Prva razkužba ob boln. postelji je zato najvažnejša; obsega naj pa nele bolnikove izločke, temveč tudi vse predmete, ki jih bolnik uporablja. Ta razkužba naj uniči glivice, dokler so še v bolniški sobi, kajti če so našle pot iz bolniške sobe, je njih nadaljnje zasledovanje skoraj nemogoče. Razume se, da je treba izvrševati to razkužbo ob bolniški postelji ves čas dokler traja bolezen. Mati kot strežnica svojega nalezljivo obolelega otroka, si s točnim, razumnim razkuževanjem ob bolniški postelji in v bolniški sobi najbolje obvaruje ostale svoje otroke pred okužbo.

Prva razkužba ob bolniški postelji je tem popolnejša in točnejša, čim večja je sploh snažnost v stanovanju. Sobe, v katerih je veliko nepotrebne navlake, temni brezzračni prostori, ki so slabo osnaženi, sploh niso sposobni za bolniško sobo, najmanj pa v slučajih nalezljivih bolezni, ko gre predvsem za natančnejšo snago. — V sobo k bolniku z nalezljivo boleznijo naj prihajajo samo one osebe, ki imajo najpotrebnejše opravke z bolnikom. Strežnica naj nosi posebno obleko ali vsaj vrhni plašč z dolgimi rokavi in iz blaga, ki ga je lahko prati; ta plašč je odložiti vselej, še predno stopi strežnica iz sobe, pri vstopu vanjo pa ga mora takoj spet obleči. Bolnika naj se strežnica ne dotika po nepotrebnem; po vsakem opravilu pri bolniku naj si dobro umije roke z milom in naj jih razkuži v razkuževalni tekočini. Prav tako naj ravna, preden zapusti bolniško sobo. V bolniški sobi naj strežnica ne uživa ničesar. Strogo je paziti, da se pri pometanju sobe zabrani vsako prašenje; zato naj se uporablja mokra metla ali mokra brisača. — Iz bolniške sobe naj ne pride prav nobena stvar, da ne bi bila že razkužena; smeti, manj vredne igrače naj se v peči sežgo; krožnike, steklenice, jedilno orodje i dr. treba položiti v razkuževalno tekočino. Isto velja za perilo. Ostanke bolnikovih jedi je treba v peči uničiti ali pa pomešati z razkuževalno tekočino. Naj bolj je pa paziti na to, da se vsi okužljivi izločki in odpadki bolnika sproti razkužujejo ozirema uničujejo.

Taki okužljivi izločki so n. pr. pri davici, ošpicah in škrlatici žlem iz nosa in žrela; pri zadnjih dveh boleznih so zelo okužljive tudi kožne luskine ki se odločujejo proti koncu bolezni.

Kako je napraviti in uporablјati v posameznih slučajih potrebne razkuževalne tekočine, to poizve strežnica od zdravnika. Kot sredstva, ki jih uporabljamo v ta namen, naj navedemo le žgano apno, klorovo apno, lug, dalje formalin, krezol, lizol, sublimat; vsa ta razkužila uporabljamo za razne namene in različno razredčene. Perilo razkužujemo prav lahko že s tem, da ga z vodo razmočimo in dalje časa kuhamo.

Končno razkužbo bolniške sobe pa izvršuje po mestih posebno poučeno razkuževalno osobje. Na deželi se mora zgoditi to vsaj po navodilih zdravnika.

Za boj proti nalezljivim boleznim, za njih omejitev, osobito proti nalezljivim boleznim otrok, je silne važnosti, da vsaka mati ob bolniški postelji skrbi najvestnejše za strogo razkužbo. Kakor je važna oskrba in postrežba bolnika samega, ravno tako važna, če še ne bolj, je skrb za razkužbo, da tako skrbna mati obvaruje druge svoje ljubljence pred okužbo in zabrani tudi prenos bolezni in druge člane

MLEKO.

Prvak vsega živeža je mleko, ki vsebuje krvotvorne in toplotvorne snovi v primernem razmerju ter zato prav lahko rečemo: mleko je meso in kruh obenem. Mleko je sestavljeno iz 4—5% mlečnega sladkorja istotoliko surovega masla, istotoliko sirnine in ½% trdih snovij; vse drugo pa je voda. Tolšča ali surovo maslo je v mleku v obliki majhnih kroglic, katere obdaja tanka mrenica. Ako stoji mleko dalje časa v posodi, se vzdignejo te kroglice k površju in tvorijo smetano. Čim več smetane se napravi na površju, tem boljše je seveda mleko. Poleg izredno redilnih lastnosti je mleko tudi zato jako važno hranilno sredstvo, ker ne draži človeškega telesa in je za to posebno prikladno za otroke, slabotne ljudi in bolnike.

Najvažnejši mlečni izdelek je surovo maslo, ki se mete iz smetane v pinji. Mlekarne pa imajo za izdelovanje surovega masla druge večje priprave. Ker ostane v surovem maslu še vedno nekaj mleka, ki se pretvori v mlečno kislino in v masleno kisli amonijak, se tako surovo maslo lahko pokvari; pravimo, da je žarko. Da se to ne zgodi, treba je presno maslo zgnesti, in ga toliko časa v vodi izpirati, da gre samo čista voda iz njega. Da se dalje časa ohrani ga moramo osoliti in skuhati. Na ta način dobimo maslo.

Ako mleko dalje časa stoji, se izpremeni en del mlečnega sladkorja v kislino, vsled tega se mleko skisi in zasiri. Če kislo mleko skuhaš, se loči sirnina od kisle siratke in sirnina se sprime. Tudi v sladkem mleku ločimo sirnino s tolščo vred od vode in to imenujemo sir ali tvarog. Voda ima še nekoliko mlečnega sladkorja v sebi in zato tudi sladek okus; to je potem sladka siratka. Sladko siratko treba odcediti, iz tvaroga pa naredimo mastni sir. Če mleko prej posnameš, pa napraviš iz tvaroga pusti sir.

Velikega pomena je pri mleku in drugih njegovih izdelkih shramba. Mleka ne smeš shranjevati v ku-

(Nadaljevanje na 8. strani.)

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE
FIRST STATE BANK
OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

NAŠA BANKA NAJ BO VAŠA BANKA.

Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu posameznih oseb, tvrdk ali družb.

PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 ODST.

MINER'S STATE BANK, CHISHOLM, MINN.

Ako hočete kaditi boljši tobak — zakaj ne najboljšega.

TOBAK, katerega kodite sedaj, se Vam zdi boljši kot vsak prejšnji, ki ste ga kadili. Naravno je, da ste poskušali več tobakov, dokler niste našli boljšega.

Iz tega se da sklepati, da je razloček med tobakom, in mogoče je še kateri boljši tobak — v resnici najboljši tobak.

Tuxedo je najboljši za kadenje, zato ker ne raste boljši tobak in ker ni boljšega procesa za preparacijo tobaka kot je prvotni "Tuxedo proces".

WALLACE IRWIN

Tuxedo je edno dobrodošel. Prijazen za kaditi, ojači duh — sploh je idejalni tobak.

Tuxedo

The Perfect Tobacco for Pipe and Cigarette

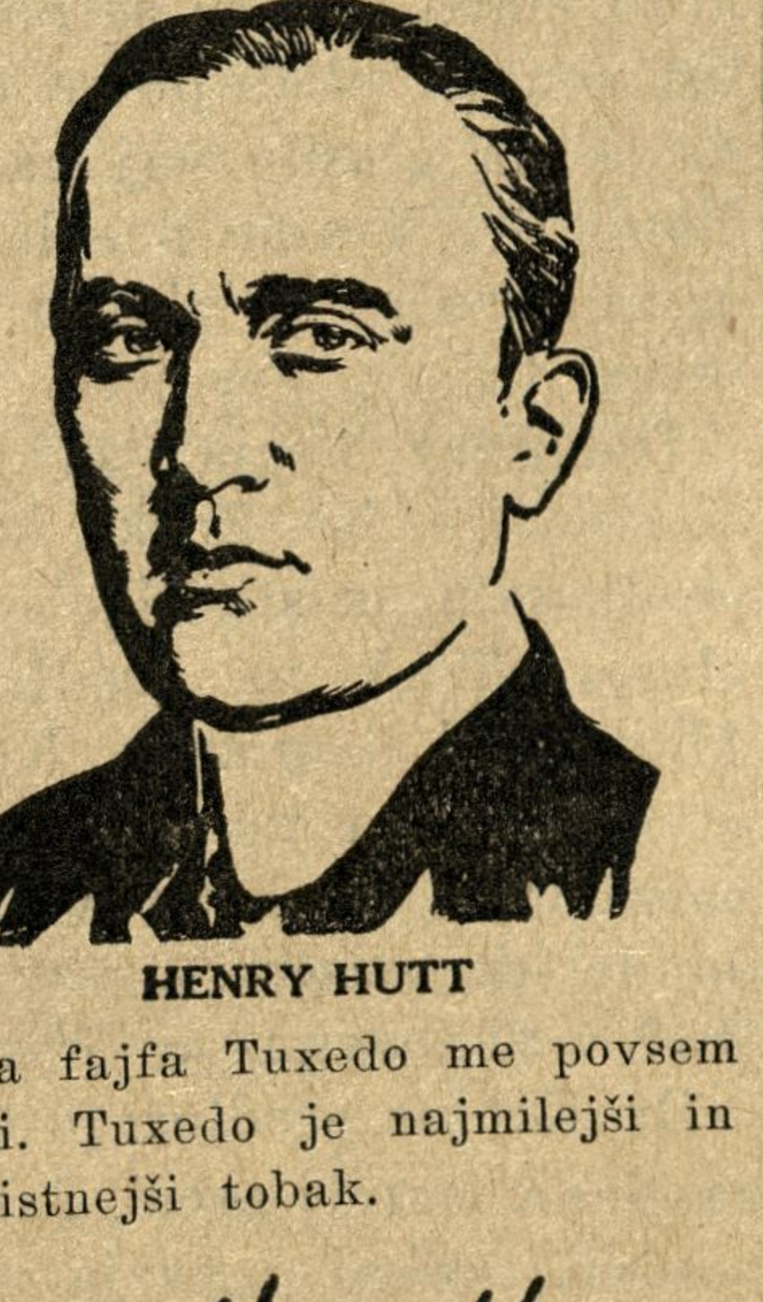

HENRY HUTT

Ena fajfa Tuxedo me povsem poživi. Tuxedo je najmilejši in najpristnejši tobak.

Mi vemo, da je Tuxedo izdelan iz najboljšega tobaka—bogat, zrel in popolnoma omlajen Kentucky Burley. Boljšega se ne more kupiti, zato ker boljši ne raste.

Izdelan je pa znamenitem Tuxedo procesu, kateri ga vblaži in mu odvzame ista zelenjadna olja, ki pečejo v jezik.

Tuxedo je bil rojen leta 1904. Prva poskušnja za ponarejanje je bila dve leti pozneje. Od tedaj se je pojavilo mnogo ponarejalcev.

Noben drug tobak ne zadovolji tako kadilca zato ker ga ni procesa, s katerim bi se zamogel izdelati take vrste tobak kot je Tuxedo.

GEORGE E. PHILLIPS

Dobra fajfa in Tuxedo, pa sem zadovoljen, Tobak v mali zeleni kositarski škatli nima tekmeca.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep............ 10c

Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem 5c

V stekleni posodi 50c in 90c.

AMERICAN TOBACCO COMPANY.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Kaj sledi?" je dejal Estournelle in zamahnil z roko. "To sledi, kar smo že ugibali: da se Halil bej zanima za našo sled in je morda celo na poti za nami. Brzojavil je, da naj nas ustavijo v Solunu kot nevarne bolgarske anarhiste . . . to priča hkrati, da naš odhod iz Carigrada ni ostal prikrit praznosti njegovih vohunov . . ."

"Ali veš, Dušane, koga najdemo v službi Halila beja?" je vzkliknil Ivan, kakor da se mu je nenadoma posvetilo v glavi. "Slutnja mi pravi, da nikogar drugega kakor Schrattena in Birbantinija."

"To ni verjetno; po zatrdilih nesrečne Olimpije bi človek vendar sodil, da imata lopova vse druge namene, samo tega ne, da bi koristila Halilu."

'Ej brate, ti ne poznaš švabske nature! . . ."

"Pa dobro, najdemo ju, tem slabše za njiju! Kaj pravite, monsieur?" Dušan se je obrnil zopet k Francozu.

"Halil bej nam sledi, ker računa povsem pravilno, da hočemo zasledovati Arnavta in jima iztrgati plen. Prepustiti nam hoče uničenje svojega sovražnika . . . nato pa uniči on nas brez posebne težave. Resumiram, gospodje: karkoli storimo, vedimo, da je Halil bej za nami; in drugič — čuvajmo se onega nesnažnega Laha in še nesnažnejšega Nemca."

"Potem bi jaz predlagal, da prepustite Halila na vsak način moji oskrbi," se je oglasil Kazakov prav filozofično. "Plačati mi moram konec ušesa, ki sem ga pozabil v njegovi hiši. Zanima pa me tudi s psihološkega stališča, s kakšnimi občutki navda človeka nečloveško ljubno dejanje."

'S prav nikakimi, le verjemi, sinko moj!" je rekel Estournelle važno. "Iztrebiti lopova je prav tako pravično in lahko delo, kakor zavžiti pet ducatov ostrig in steklenico dobrega vina."

Brezpogojno je pokimal Dušan in se nasmehnil. 'Priznajmo torej prijatelju Kazakovu predpravico do njegove ekscelence in rešimo zdaj vprašanje, kako ostavimo Solun najbolj varno in brez skrbi."

"Da", je menil Wheeler odločno, "čas je zlato; poleg tega pa je tudi važno za nas, da izginemo iz tega mesta, preden nas dohiti Halil bej in poskrbi osebno za naše zopetno nastanjenje v Beas-kuli."

"Kar se tega tiče, ne bo težave," se je nasmehnil Brown zadovoljno. "V mojem žepu je zatrdilo načelnika solunske policije, da ga morem posetiti brez vse skrbi; dogovarjala se bova namreč o vsoti, za katero bi bil pripravljen pozabiti carigrajsko odredbo, ki ukazuje našo aretacijo."

Vsi so osupnili ob teh besedah Amerikanca, ki se je bil oddajil za nekaj časa, nato pa pristopil k skupini. A Mr. Brown je iztegnil roko in pokazal flegmatično na čoln, ki je plul od "Floride" proti bregu: v njem je sedel Turekk v civilni obleki.

"Kakor sem že omenil," je nadaljeval kapitan, "sem podkupil takoj po vašem obvestilu uradnika, ki mu je poverjeno nadzorovanje naše častne straže na obrežju. Naročil pa sem mu obenem, da naj sporoči policijskemu poveljniku, da želim položiti primerno kavcijo, ki bi nas rešila teh nadležnih zaprek in zasledovanj."

"Za Boga, ne hodite k njemu!" je dejal Dušan v strahu. "Kakor je gotovo, da bi bila kavcija v stanu, rešiti nas njegove pažnje, tako negotovo je, kaj se zgodi z vami, ako se podaste prostovoljno v doseg njegove oblasti."

"Ne bojte se!" je dejal Brown. "Odgovoril sem mu, da sem pripravljen plačati takozvano kavcijo v znesku pet tisoč turških funtov, ako pošlje po njo in ako mu ta vsota zadošča. V tem slučaju pa zahtevam tudi primerno jamstvo, da nam ne preti nobeno nadlegovanje, dokler nas more doseči njegova oblast. Izkratka: za teh pet tisoč funtov naj izbriše gospod načelnik solunske policije iz svojih možganov vsak spomin, da smo sploh kdaj počastili solunska tla s svojim posetom. Ako mu je moja ponudba prenizka, sem dejal, potem ukažem zakuriti Florido in uberem drugo pot — on pa naj se obriše za svoj lepi in pošteni zaslužek!"

Ciničen smehljaj mu je igral okrog ust, ko je govoril te besede — smehljaj ljudi, ki jih je naučila izkušnja, da je mera človeškega poštenja največkrat le številka svote, ki jo je treba plačati poštenjaku, da ti ugodi v vsem, kar želiš.

Dušana pa so obšle druge misli:

"Ali, Mr. Brown!" je vzkliknil in prijel Amerikanca za roko, "kako naj se vam zahvalimo? Žrtve, ki jih doprinašate za nas, presegajo meje tega, kar vam moremo povrniti . . ."

"Ne bodimo sentimentalni!" je dejal Amerikanec veselo in mahnil z roko. "Zmenili smo se vendar, da je vaša aventura tudi moja; prosil bi vas torej, da nič ne omenjamo med seboj lapalij, ki me jih stane ta ali ona kriza v naši drami. Posebno, ker vam moram zatrditi, da se taki malenkostni izdatki prav nič ne poznajo mojemu imetju."

Nato jih je povabil v kajuto, da se pokrepčajo in odpočijejo po svojem napornem in nevarnem izletu v Solun. Pri dobri kapljici, s katero je bila jahta gospoda Browna očividno izborno založena, so jim oživele trudne oči in dvignil se jim je pogum — skrb je izginila izmed te družbe, kakor izginejo megle v toplem sijanju jesenskega solnca. Nihče ni pogrešal spanja, ki ga skoraj niso bili okusili preteklo noč; sleherni se je čutil pripravljenega, tvegati največje napore in nevarnosti iznova — samo da zagledajo že enkrat pred seboj zaželjeni cilj.

Na odgovor policijskega načelnika ni bilo treba čakati dolgo. Kmalu se je pojavil na pragu mornar in poklical Browna na krov, kjer mu je izročil načelnikov tajnik večkrat zapečateno pismo. Dični predstojnik je sporočal Amerikancu, da se je pripravljen zadovoljiti s ponudeno kavcijo, a s pogojem, da gospodje nemudoma zapuste Solun. Mr. Brown je pokimal zadovoljno, ko je prečital to dokaj protislovno izjavo, v kateri se je razodevala vsa cinična breznačajnost turškega činovnika.

"Naročeno mi je, da naj kar jaz prevzamem denar", je dejal tajnik, ko je Amerikanec zložil pismo in ga pomeril od nog do glave.

"Vem, tako stoji v pismu". je odgovoril Mr. Brown flegmatično. "Ali ste prinesli dokumente, ki sem jih zahteval od predstojnika?"

"Imam jih pri sebi . . ."

"Kažite."

Nič hudega ne sluteč, je izvlekel žlahtni oproda še žlahtnejšega gospodarja ovitek s turškim in francoskim naročilom vsem solunskim varnostnim oblastem in organom, da naj olajšajo lastnikom te listine njihov odhod iz Soluna z vso mogočo vstrežljivostjo.

Amerikanec je zložil tudi to pisanje in ga vtaknil v žep.

"Pardon, gospod!" je vzkliknil načelnikov tajnik in iztegnil roko. "Preden mi ne izročite kavcije, vam ne smem dati tega papirja!"

"Že dobro; vrnite se in povejte gospodu načelniku, da ga spoštujem sicer visoko, zaupam mu pa ravno tako malo, kakor on meni. Njegova skrb bodi, da pridemo s temi papirji v žepu neovirano na kraj mesta, to je, vsaj toliko iz dosega solunskega vojaštva in policije, da bo naša varnost v naših lastnih rokah. Tam sem pripravljen plačati domenjeno svoto v vaše roke ali makar v njegove lastne. Najbolje je, aka se vrnete od njega zopet k meni in nas spremite sami na pripraven kraj. Ne pozabite pa prositi gospoda načelnika, da nam pošlje tudi kako priporočilno pismo do policijskih oblastnij v notranjosti dežele."

Dalje prihodnjič.)

ZAPISNIK

druge konvencije Jugoslovanskega podpornega združenja "Sloga" v Milwaukee, Wisconsin.

(Dalje.)

Točka 257 sprejeta. Izpusti se datum, ker se ne ve, kedaj se izvrši inkorpor. nove organizacije.

Nove točke. Splošno glasovanje. Zadeve izvanredne važnosti, ki nastanejo ali pridejo sčasoma, morajo iti na splošno glasovanje. Dalje gredo na splošno glasovanje vsi predlogi glede spreminjanja, dodajanja ali črtanja v ustavi in pravilih na podlagi incijative, predlogi za izvanredne konvencije, volitve odbornikov za izpraznjena **mesta v glavnem** odboru, sporne zadeve, kjer se glavni odbor ne more sporazumeti.

Splošno glasovanje mora biti vselej in v vseh zadevah individualno, to je vsak dober član in članica ima eden glas. V to svrho mora gl. tajnik za vsak slučaj splošnega glasovanja nabaviti tiskane glasovnice, ki vsebujejo pravilno raztolmačen predlog ali zadevo, o kateri se glasuje.

Obrok glasovanja je šest tednov od datuma, ko je splošno glasovanje po gl. tajniku uradno objavljeno v glasilu. Glasovnice, ki se vrnejo po pretečenem obroku, so neveljavne.

Suspendirani člani nimajo pravice do splošnega glasovanja, dokler ne poravnajo vseh zaostalih prispevkov.

Določijo se po kratki debati proštva glavnemu odboru in sicer: Gl. predsednik $500.00, podpredsednik nima bonda, tajnik $1000, zapisnikar nima bonda, blagajnik $3000.00, prvi nadzornik $500.00, drugi nadzornik $100.00 in tretji nadzornik $100.00. Bond se vzame skupno za vse.

Poročilo nadzornega odbora o pregledovanju knjig se vzame na znanje. Sem predlaga, da se da nadzornemu odboru zahvala za njihovo brezplačno delo, kar se stori. Br. Golob stavi predlog, da se voli 3 člane za estavo novih pravil, Zakrajšek pa protipredlog, da se voli samo dva. Sprejeto za 3 člane. Jelenc predlaga, da se jim plača 30c na uro. Sprejeto. Izvoljeni so za sestavo pravil Ermenc, Kušljan in Sem. Ta odbor mora sestaviti tudi lestvico. J. Turk predlaga, podpira Benda, da se da temu komiteju polna moč, da dá pravila prestaviti v angleško. Po predlogu Krainca sta izvoljena Ermenc in Kušljan za posvetovanje pri komisarju. Br. Benda predlaga, podpira Rigelnik, da se denar naj nalaga tudi na zemljišča na prvo uknjižbo, ker donaša višje obresti. Sprejeto, da se sme nalagati rezerva.

Glasilo. Benda predlaga Narodni Vestnik. Dobi 13 glasov. Kušljan Proletarca, dobi 5 glasov. Izvoljen Narodni Vestnik, kateremu se plača $25.00 letno. Vname se debata, če bi konvencija sklenila, da bi plačala Zveza glasilo za vsakega člana, ker bi se potem dobil list ceneje. Slednjič se priporoča, da se na glasilo naj naročijo vsi člani. Br. Krainc predlaga, da se nora naročiti na glasilo vsak društveni tajnik. Sprejeto.

Določitev kraja za prihodnjo konvencijo. Br. Zorko in Kušljan predlagata mesto Sheboygan, 14 glasov, Turk pa predlaga West Allis, dobi 6. glasov. Konvencija se vrši vsaka tri leta. Prihodnja konvencija se bode vršila tretji pondeljek meseca septembra leta 1917 v Sheboygan, u, Wis.

Br. Krainc predloži prošnjo enega člana, kateri prosi, da bi se mu posodilo nekaj denarja na zemljišče na prvo mesto. Br. Ciraj stavi predlog, da se mu dovoli, kadar se bo vse uredilo, ako bode mogoče. Sprejeto. Preide se na prispevke za bolniški in poškodninski sklad. Br. Wohlgmut predlaga, da se naj pobira 50c za oba fonda, ako bode premalo, pa naj se poviša. Sprejeto. V upravni sklad se plačuje po 10c, če potrebno, pa se sme povišati. Iz upravnega sklada se naj plačujejo vsi stroški Zveze. Br. Ermenc predlaga, da se naj še neporabljene liste porabi, predno se naroče novi. Sprejeto. Br. Zorko predlaga, da naj se pobira po 10c mesečno za kouvenčne stroške, dokler se ne prične s poslovanjem nove organizacije. Glavnemu odboru se da pravica, da zamore asesment povišati trebe.

(Dalje prihodnjič.)

GOSPODARSTVO.

(Nadaljevanje tretje strani.)

hinji zaradi prevelike toplote; pa tudi v slabo prezračenih prostorih ne, ker je slab zrak poln razkrojevalnih snovi, ki vplivajo na mleko. Nikakor pa ne zadošča, da pokriješ mleko s pokrovcem, češ da ne bode vsega potegnilo nase. V mleku so namreč plini ogljikove kisline in pa taki, ki imajo v sebi dušik. V zakriti posodi se zbirajo ti plini nad mlekom, in ker ne morejo nikamor, padajo nazaj, kar je trpežnosti mleka na kvar. Iz tega razvidimo, da je zračnost prvi pogoj, da se mleko dalje časa ohrani. Kdor ima posebno mlekarnico, naj predvsem skrbi, da bo zračna. Mlekarnica naj ne stoji blizu hlevov in gnojišč. Stene naj bodo pobeljene, tla pa potlakana s cementom. Mlekarnica mora biti v vsakem oziru snažna.

Kakor mleko, so tudi surovo maslo, maslo in sir jako redilni. Pri nakupovanju te vrste živil pa moramo biti jako previdni. Marsikatera gospodinja ali kuharica plača surovo maslo, v resnici pa dobi margarino, ki je narejeno iz živalske masti, ne pa iz mleka in seveda slabšega okusa ter manjše redilne vrednosti. Margarina je rumenkaste barve. Ločiti surovega masla od margarine izkušeni gospodinji pač ni težko. Težje pa je, če zmešajo nepoštene prodajalke surovo maslo z drugimi, manj vrednimi živalskimi ali rastlinskimi tolščami. Enake tolšče primešavajo tudi siru. Zato treba v resnici pri nakupovanju mleka, smetane, masla, in sira prav posebne paznosti in nadzorstva od strani oblasti. Vsaka taka goljufija pa se mora takoj naznaniti in strogo kaznovati. Tukaj usmiljenje nikakor ni na mestu!

SLOVENSKI VOLILCI V ST. LOUIS OKRAJU!

Dne 4. novembra se vrše volitve raznih javnih uradov. Pri teh volitvah je važno, da izberemo kandidate, kateri so Slovencem naklonjeni in kateri vestno izpolnjujejo svoj posel. Eden med temi je gotovo

Grant McMahan

iz Ely, Minn., kateri kandidira za County Commissionerja v 4. districtu. Ta mož je postavil pota v našem okraju v najbolje mogoče stanje in se je vedno posluževal slovenskih delavcev, v kolikor je le mogel. zatoraj je tudi dolžnost Slovencev, da ga sedaj podpirajo. Volite toraj za:

GRANT McMAHAN | X

VEČ SLOVENSKIH VOLILCEV NA ELY, MINN.

DRUŠTVENI OGLASNIK.

SLOVENSKO MLADENIŠKO DRUŠTVO "SLOVENEC"

ŠT. 114, J. S. K. J., NA ELY, MINN.

Društvo zboruje **vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol 2. uri popoldne v Gleasonovi dvorani.**
Pristopnina znaša **$4.00.**

DRUŠTVENI ODBOR:

MARCO BLUTH, Jr., predsednik.
JOHN B. SMREKAR, tajnik.
JOSEPH S. KOCHEVAR, blagajnik.
JACOG PREŠIREN, zastopnik.

Ker je društvo vstanovljeno izključno le za mladeniče, zato se vabijo vsi oni mladeniči, ki še niso pri nikakem društvu, da vstopijo v našo sredino ter se poleg tega, da bodo zavarovani za slučaj bolezni in smrti, tudi lahko izobrazijo v marsičem, kajti naše društvo deluje nato, da se člani kolikor mogoče tudi izobražujejo.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko - Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi $50.00 podpore; za poškodbe udov, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $10.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, vajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **John Agnich**, predsednik; **Anton Omrsu**, st., podpredsednik; **Frank Lenich**, I. tajnik; **John Fugina**, II. tajnik; **Frank Bozich**, blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto: **John Shutte**; za Adams Location **Frank Prebek**; za Spruce Location: **John Lukanc**; za Fayal Location: **Frank Jarc.**

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. Pri nas se lahko zaavruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500,00, $1000,00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Chas. Merhar**, C. R., **John Somrak**, V. C. R., **John Matkovich**, R. S., **Jacob Butala**, F. S., **Frank Veranth**, T. K., **Joseph Kovach**, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako nedeljo po 20. v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Frank Gasperlin**, predsednik; **Frank M. Delach**, Box 617, tajnik; **Stefan Banovetz, st.**, Box 1033, blagajnik in zastopnik.

Nazaj na grudo!

Kadar delavci ne morejo najti dela v mestih, morajo začeti premišljevati, kako bi mogli postati neodvisni, da jim ne bi bilo treba vsak dan skrbeti za delo in zaslužek. To pa drugače ni mogoče, ako se ne vrnejo ljudje nazaj na GRUDO, ako ne začnejo delati za sebe in postanejo svoji lastni gospodarji.

Mi imamo na prodaj velik kos poljedelske zemlje pri Lake Superior, blizu mesta Two Harbors, in smo pripravljeni, jo prodati po $10.00 do $12.50 aker, na obroke in na lahka odplačila. Zemlja je črna, lepa, lahka za čistiti.

Izvrstne ceste so zgrajene, šole in telefonska zveza so dogoovljena. Čez in mimo zemljišča vodijo železniške proge.

Ako želite natančnejših podatkov, nam pišite. Z obratno pošto vam damo radi zahtevana pojasnila.

PELLERVE LAND CO.
201 Torrey Bldg., Duluth, Minn.

GOSTILNO

rojaka

JOŽETA ŠUSTAR

201 East Northern Ave., PUEBLO, COLO.

se priporoča vsem rojakom radi prijazne postrežbe z izvrstno pijačo in smodkami.

A. W. Nelson

advokat

nad James lekarno blizu pošte

ELY, MINN.

se priporoča vsem Slovencem v slučaju pravnih zadev.

Stari telefon: **Cole 264-A.**
Novi telefon: **Calumet 436-L.**

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave., NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne

F. Dale Cerveny

zobozdravnik

MILLER ANNEX
Ely, Minn.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočal

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. **Telefon 63.**

Zastonj! Zastonj! Zastonj!

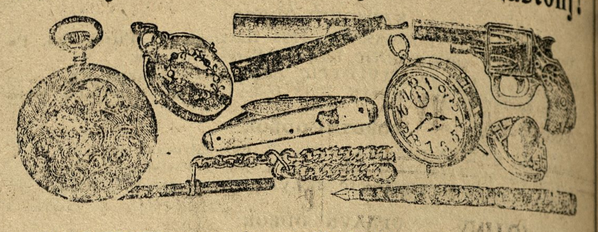

RADI VOJNE se nam je posrečilo kupiti poceni veliko zalogo blaga neke propadle nemške tvrdke, katero bomo dajali z našimi urami **POPOLNOMA ZASTONJ.** Kdor kupi tedaj sedaj od nas žensko ali možko uro, dobi gorenjih osem predmetov z uro popolnoma **ZASTONJ,** in sicer:

1) verižico, 2) obesek, 3) žepni nož, 4) fountain pen, 5) britev, 6) uro budilko, 7) prstan, 8) samokres 32 kal. na sedem strelov (model).

Ako hočete tedaj imeti našo uro 14 karatno pozlačeno od tvornice jamčeno za 20 let, z izvrstnim kolesjem, in teh osem predmetov kot darilo **POPOLNOMA ZASTONJ** — potem izrežite ta oglas ter ga nam pošljite skupaj s zneskom 25c v znamkah kot depozit, da se s tem uverimo, da želite resno našo uro. Kakor hitro dobimo to naročilo, odpošljemo takoj uro in 8 predmetov z njo **ČISTO ZASTONJ.** Ko pride pošiljatev k vam na dom in ste zadovoljni z uro in darili, plačajte ostanek v znesku $7.70 ter stroške pošiljatve 25c, če pa niste zadovoljni, vam ni treba nič plačati in mi vam vrnemo vaših 25c.

Opozoriti moramo, da bi plačali povsod drugod za tako uro najmanj trikrat toliko, medtem ko zahtevamo mi samo $7.95; darila so istotake vredna več kot $7.95; toda darila dajemo, ker smo jih dobili prav poceni, da jih dajemo zato **ZASTONJ,** v svrho reklame za naše ure.

Zapomnite si, da vojna z Nemčijo ne bode trajala vedno; vedno tudi ne bodete dobili take prilike, poslužite se je tedaj, ko imamo še zalogo teh daril. Pišite danes in naslovite:

NEW YORK WATCH CRED. CO.
GERGEN BLDG. Dept. 141. West Broadway, New York, N. Y.

30 DNI NA POSKUŠNJO

Podpišite na spodnji kupon Vaše ime in priimek in ga pošljite nam, nakar Vam bomo poslali

VIGTOR ALI COLUMBIA PHONOGRAPH, kakor tudi 12 plošč s slovenskimi pesmimi prosto ZA 30 DNI NA POSKUŠNJO,

Po preteku 30 dni če Vam ugaja ga lahko obdržite in plačujte nanj po

$2.00 NA MESEC

S strojem vred pošljem tudi pisano garancijo za 15 let.
Ta kupon je dober za vse kraje Zed. držav in Canade. Pošljite ga na naslov:

SAUL BIRNS, 117 Second Av., Dept. 42. New York

Victor ..... Columbia .....
Ime .....
Naslov .....

Našim gospodinjam!

Med trgovinami je velik razloček, in slovensko ljudstvo bo gotovo najboljše in najpoštenejše postreženo v edini slovenski naselbini na hisholm. Mi vemo, kako težko Slovenci služijo denar; mi vemo kaj potrebujejo za življenje, in mi smov selej pripravljeni postreči jih z najboljšim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Pesavento & Stonich, grocerija
Chisholm, Minn.

$1.00

Cenik za šilo in knjige pošljemo na zahtevo zastonj.

KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 **DULUTH, MINN.**

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

Gospodarji in gospodinje!

Kadar potrebujete pohištvo, železnino, posodo, peči itd. obrnite se na trgovino, ki ima največjo zalogo in Vas zamore najboljše postreči.

TA TRGOVINA JE

AURORA HARDWARE AND FURNITURE CO.
AURORA, MINNESOTA.

STAR THEATRE

So. Range, - - Mich.

ima vedno lepe in poučljive premikalne slike. Ob petkah izvanredne posebnosti.

Slovenci in Hrvati posluživite se te zabave! Spoštovanjem

Star Theatre

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleke za može in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.